

G-10/2021 – ikrafttredelse av endringer i utlendingsforskriften – opptak og lagring av biometrisk personinformasjon i utlendingssaker

Rundskriv | Dato: 17.03.2021

Mottager:

Utlendingsdirektoratet

Utlendingsnemnda

Politidirektoratet

Kopi:

Arbeids- og sosialdepartementet

Utenriksdepartementet

Nr: G-10/2021

Vår referanse: 20/2065

Justis- og beredskapsdepartementet har gjort endringer i forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) §§ 10-2, 18-1, 18-2, 18-4, 18-13 og 19A-6. De mest sentrale endringene dreier seg om i hvilke sakstyper det skal tas fingeravtrykk, når og hvor opptak og kontroll av fingeravtrykk kan finne sted, og hvor lenge fingeravtrykk skal oppbevares. I tillegg omfatter endringene blant annet en medvirkningsplikt for utlendinger i Norge som blir innkalt til kontroll eller opptak og en straffehjemmel for brudd på denne plikten.

Forskriftsendringene har sin bakgrunn i endringer i utlendingsloven i 2016 og den forutgående lovproposisjonen Prop. 90 L (2015–2016) *Endringer i utlendingsloven mv. (innstramninger II)*. Lovendringene innebar blant annet at hjemmelen i utlendingsloven § 100 for opptak av biometrisk personinformasjon ble utvidet. I proposisjonen signaliserte departementet at man ville følge opp med forskriftsendringer om blant annet lagringstid for fingeravtrykk. Dette ble gjort i høring publisert 15. juli 2019 om utvidet bruk av biometri i

utlendingssaker, som inneholdt forslag til en rekke endringer i blant annet utlendingsloven, statsborgerloven og passloven, og i forskriftene til disse. Departementet har nå vedtatt de fleste – men ikke alle – endringsforslagene i *utlendingsforskriften*, med noen endringer. Øvrige forslag fra høringen krever noe mer prosess.

Departementet vil i det følgende kommentere enkelte bestemmelser i endringsforskriften.

Til § 18-1 - forbeholdet «så langt det er mulig» i første ledd bokstav b

Utlendingsforskriften § 18-1 første ledd regulerer i hvilke tilfeller det *skal* opptas biometrisk personinformasjon med hjemmel i utlendingsloven § 100. Forskriftsendringene innebærer at flere sakstyper omfattes av denne regelen, jf. oppstillingen som nå fremgår av første ledd. I bokstav b heter det innledningsvis at det skal tas fingeravtrykk av «utlending som søker oppholdstillatelse, så langt det er mulig (...)».

Forbeholdet «så langt det er mulig» tar høyde for at det ikke alltid vil være praktisk eller organisatorisk mulig for utlendingsforvaltningen å ta avtrykk av alle søkere. Dette vil til en viss grad gjelde på lang sikt, og ikke minst på nåværende tidspunkt: Departementet er kjent med at arbeidet med tekniske og organisatoriske løsninger som skal legge til rette for en slik praksis, ikke er ferdigstilt. Forbeholdet «så langt det er mulig» tar høyde for at regelen ikke fullt ut kan realiseres før løsningene er på plass, selv om den nå settes i kraft.

Det er vedtatt en særskilt unntaksadgang i saker som gjelder britiske borgeres rett til fortsatt opphold, se nærmere omtale av endringen i forskriftens § 19-37 nedenfor.

Til § 18-4 om sletting av fingeravtrykk og ansiktsfoto

De materielle endringene i forskriftens § 18-4 er i korthet følgende:

- Ved innvilgelse av en oppholdstillatelse skal sletting skje først skje etter 20 år dersom identitet ikke er bekreftet, jf. første ledd.
- Ved innvilget oppholdstillatelse hvor identitet er bekreftet, skal sletting skje ved innvilgelse av permanent oppholdstillatelse, eller fem år etter at midlertidig oppholdstillatelse ble gitt eller fornyet, jf. første ledd.
- Ved endelig avslag på søknad om oppholdstillatelse eller visum, eller bortvisning eller tidsbestemt utvisning, skal sletting skje først etter 10 år, jf. tredje og sjette ledd (utvisning).

- Ved innvilget visum skal sletting skje etter 5 år, jf. fjerde ledd.
- Ved varig utvisning skal sletting skje når fortsatt lagring ikke lenger er nødvendig ut fra formålet, jf. sjette ledd.

I § 18-14 niende ledd gis UDI myndighet til å gi nærmere retningslinjer om når utlendingens identitet skal anses «bekreftet gjennom fremleggelse av dokumentasjon med nødvendig notoritet». Dette vilkåret avgjør hvilke slettefrister som gjelder etter første ledd, det vil si saker hvor det er innvilget oppholdstillatelse, jf. kulepunkt 1 og 2 ovenfor. Det er behov for å konkretisere blant annet hvilke typer dokumenter som har tilstrekkelig notoritet til å gi en akseptabel grad av bekreftelse. Dette vil kunne variere med dokumentsituasjonen i ulike opphavsland. UDI er nærmest til å gi slike retningslinjer.

De nye slettefristene skal også gjelde for fingeravtrykk som er tatt opp før forskriftsendringene trer i kraft. I utvisningssaker beregnes slettefristen fra forskriftsendringenes ikrafttredelse, jf. sjette ledd annet punktum. Eksisterende fingeravtrykk vil således bli lagret i *ytterligere* 10 år ved tidsbegrenset utvisning, i tillegg til tiden de allerede har vært lagret (for *varig* utvisning gjelder det ingen tidsbestemt frist). I øvrige sakstyper beregnes slettefristen fra tidspunktet da fingeravtrykkene ble tatt opp, jf. femte ledd. Det innebærer for eksempel at et fingeravtrykk som ble tatt opp ved bortvisning og allerede har vært lagret i to år, skal lagres i ytterligere åtte år, slik at samlet lagringstid blir 10 år.

I § 18-4 siste ledd er det tatt inn en sletteregel for *ansiktsfoto*. Sletteregelen er basert på det alminnelige prinsippet uttrykt i personvernforordningen artikkel 5 bokstav e om at personopplysninger ikke skal lagres lenger enn hva som er nødvendig for formålet. Som det fremgikk i høringsnotatet (s. 44/45), legger departementet til grunn at det er nødvendig å beholde *ett* biometrisk kjennetegn, og da ansiktsfoto, tilnærmet permanent. De nærmere rutiner i denne forbindelse, må fastsettes av UDI.

Departementet vil for øvrig påpeke at § 18-4 tredje ledd blant annet regulerer sletting av fingeravtrykk opptatt i forbindelse med *tilbakekall*. På nåværende tidspunkt foreligger det ikke hjemmel for å oppta fingeravtrykk på dette grunnlaget, og det vil således ikke eksistere fingeravtrykk som omfattes av akkurat denne delen av tredje ledd. Sletteregelen tar høyde for at det vil bli foreslått og eventuelt vedtatt en lovhjemmel for opptak, som foreslått i høringsnotatet.

Til § 19-37

Forskriftsendringen innebærer at UDI kan gi retningslinjer om unntak fra hovedregelen om opptak av fingeravtrykk i alle oppholdssaker (jf. § 18-1 første ledd bokstav b) overfor i forbindelse med søknad fra britiske borgere og familiemedlemmer som har rett til fortsatt opphold etter utlendingsforskriften §§ 19-33 til 19-35. jf. utlendingsloven § 125 a. I forbindelse med overgangsreglene er det lagt opp til prosedyrer som ikke bør omfatte oppmøte for opptak av fingeravtrykk. Søknad om opphold etter disse bestemmelsene kan etter gjeldende prosedyre fremmes uten oppmøte for opptak av fingeravtrykk.

Ikrafttredelse

Forskriftsendringene og rundskrivet gjelder fra 15. april 2021.

Med hilsen

Kenneth A. Baklund (e.f.)
fungerende avdelingsdirektør

Sigurd Bordvik
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur